Journal of Research in Behavioral Sciences

Year 2024, Volume 22, Issue 1

Investigating the Psychometric Properties of the Acceptance of Modern Myths about Sexual Aggression (AMMSA) Scale in Iran

Sara Kalantari [1], **Nazanin Abed** [2]

1. M.A Student, Department of Psychology, University of Science and Culture, Tehran, Iran.

2. (Corresponding author)* Assistant Professor of Psychology, Faculty of Humanities, University of Science and Culture, Tehran, Iran.

Abstract

Aim and Background: Sexual aggression and rape is one of the most challenging concepts in the current era; so the aim of this study was to investigate the psychometric properties of The Acceptance of Modern Myths about Sexual Aggression (AMMSA) Scale in the Iranian population. For this purpose, factor structure, validity and reliability of the scale was examined.

Methods and Materials: A sample group of 937 Iranian people living in Iran who were between 20 and 50 years old, were selected by convenience sampling method; Then they completed the scale of The Acceptance of Modern Myths about Sexual Aggression. Confirmatory factor analysis was used to investigate the factor structure of the scale, Pearson correlation coefficient was used to evaluate the validity, and Cronbach's alpha method was used to determine the internal consistency of the components of this scale. Intra-class correlation coefficient was also used to evaluate the reliability of the retest.

Findings: Confirmatory factor analysis showed that the AMMSA scale has an acceptable factor structure. Cronbach's alpha coefficients obtained from all components (above 0.9) also showed that this scale has a good internal consistency and also the correlation coefficients of Ambivalent Sexism Inventory (ASI) and Interpersonal Reactivity Index (IRI) confirmed divergent and convergent validity of the scale, respectively ($P<0.001$).

Conclusions: The results showed that The Acceptance of Modern Myths about Sexual Aggression (AMMSA) Scale has appropriate validity and reliability in Iranian population.

Keywords: Sexual Aggression, Modern Myths, psychometrics, validity

Citation: kalantari S, Meh Abed N. **investigating the psychometric properties of The Acceptance of Modern Myths about Sexual Aggression (AMMSA) Scale in Iran**. Res Behav Sci 2024; 22(1): 28-38.

* **Nazanin Abed**,
Email: nazanin.abed@yahoo.com

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-10-15]

[DOI: 10.48305/22.1.28]

بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس پذیرش پندارهای مدرن در مورد پرخاشگری جنسی (AMMSA) در ایران

سارا کلانتری[1]، نازنین عابد[2]

۱- کارشناسی ارشد، گروه روانشناسی، دانشگاه علم و فرهنگ، تهران، ایران.

۲- نویسنده مسئول)* استادیارگروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه علم و فرهنگ، تهران، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: پرخاشگری جنسی و تجاوز جنسی یکی از مفاهیم پر چالش در عصر کنونی است؛ بنابراین هدف پژوهش حاضر بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس پذیرش پندارهای مدرن پرخاشگری جنسی (AMMSA) در جمعیت ایرانی بود. برای این منظور ساختار عاملی، اعتبار و روایی این مقیاس مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش‌ها: برای بررسی هدف پژوهش گروه نمونه به حجم ۹۳۷ نفر از افراد ایرانی که بین ۲۰ تا ۵۰ سال داشتند و با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شده بودند، مقیاس پذیرش پندارهای مدرن پرخاشگری جنسی را تکمیل کردند. جهت بررسی ساختار عاملی مقیاس از تحلیل عاملی تأییدی، برای بررسی روایی از ضریب همبستگی پیرسون و برای تعیین همسانی درونی مؤلفه‌های این مقیاس، از روش آلفای کرونباخ استفاده شد. همچنین برای بررسی پایایی بازآزمایی، ضریب همبستگی درون رده‌ای مورد استفاده قرار گرفت.

یافته‌ها: تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که مقیاس (AMMSA) از ساختار عاملی قابل قبولی برخوردار است. ضرایب آلفای کرونباخ به دست آمده از همه مؤلفه‌ها (بالای ۰/۹) نیز نشان داد این مقیاس از همسانی درونی مناسبی دارد و همچنین ضرایب همبستگی مقیاس واکنش‌پذیری بین فردی و مقیاس جنسیت گرایی دوسوگرا ، به ترتیب روایی واگرا و همگرای مقیاس را تائید کردند.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که مقیاس پذیرش پندارهای مدرن پرخاشگری جنسی (AMMSA) در جامعه ایرانی از روایی و اعتبار خوبی برخوردار است.

واژه‌های کلیدی: پرخاشگری جنسی ، پندارهای مدرن ، ویژگی‌های روان‌سنجی، جامعه ایرانی، روایی

ارجاع: کلانتری سارا، عابد نازنین. **بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس پذیرش پندارهای مدرن در مورد پرخاشگری جنسی (AMMSA) در ایران** ۱۴۰۳؛ ۲۲(۱): ۳۸-۲۸.

*- **نازنین عابد،**

رایانامه: nazanin.abed@yahoo.com

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-10-15]

[DOI: 10.48305/22.1.28]

مقدمه

خشونت جنسی به عنوان یک شکل از آزار جنسی تعریف می‌شود که شامل هرگونه فعالیت جنسی ناخواسته و بدون رضایت فرد مورد نظر است. این شکل از خشونت ممکن است شامل اقداماتی مانند تجاوز جنسی، آزار جنسی، ضرب و شتم جنسی، تحریک جنسی ناخواسته و دیگر اقداماتی باشد که به طور مستقیم یا غیرمستقیم منجر به صدمه و آسیب جسمی و روانی فرد مورد نظر می‌شود (۱). پرخاشگری جنسی و تجاوز جنسی یکی از مفاهیم پر چالش در عصر کنونی است. در چند دهه اخیر، دیدگاه‌های موجود نسبت به قربانیان خشونت به‌شدت تغییر کرده است، در برخی جنبش‌های اجتماعی، زنان شروع به گزارش تجربیات خود از تجاوز جنسی کردند و با مطرح کردن جنایاتی که ناگفته و گزارش نشده باقی‌مانده بودند، نگاه‌ها را بیش‌ازپیش به این مسئله متوجه کردند. بر اساس آمار سازمان ملل و سازمان بهداشت جهانی تخمین زده می‌شود که در میان ۷۳۶ میلیون زن در سراسر جهان، تقریباً از هر ۳ نفر، یک نفر، حداقل یک‌بار خشونت جنسی را تجربه کرده است (۲). تجاوز و خشونت جنسی معضلی است که در سطح بین‌المللی وجود دارد و هیچ مرز یا استثنای فرهنگی در بین افراد مختلف کشورها ندارد (۳).

در برخی از فرهنگ‌های خاورمیانه، گزارش دهی و درخواست کمک، خود ممکن است منجر به محکوم شدن زنان توسط سیستم قضایی و یا حتی منجر شدن به قتل ناموسی برای قربانیان تجاوز شود. یکی از عوامل اصلی که به مقصر دانستن قربانی کمک می‌کند، تائید پنداره‌های تجاوز و یا پرخاشگری جنسی است (۴).

پنداره‌های تجاوز جنسی، باورهای «اشتباه»، توصیفی و تجویزی هستند که خشونت و تجاوز را توجیه می‌کنند. پذیرش این پنداره‌ها در جامعه، محیطی خصمانه ایجاد می‌کند به‌طوری‌که به تبرئه مجرم، حمایت از مردان، پرخاشگری به زنان و سرزنش قربانی دامن می‌زند (۵).

از طرفی بررسی پنداره‌ها و کلیشه‌های جنسی در خصوص پرخاشگری، خشونت و تجاوز جنسی از جامعه‌ای به جامعه دیگر می‌تواند متفاوت باشد. میلسی و همکاران در مطالعه خود به قیاس این پنداره‌ها در کشورهای آلمان، اسپانیا، ایتالیا پرداخته‌اند. آن‌ها دریافته‌اند در این کشورها با توجه به تفاوت‌های فرهنگی انواع قالب پنداره‌های جنسی تجاوز متفاوت است (۶).

علاوه بر این، ارزش‌های فرهنگی خاص مانند غیرت، حیا و آبرو مفاهیمی هستند که در جامعه ایرانی نقش اساسی دارند و افراد در تصمیم‌گیری‌های اخلاقی خود بر این مفاهیم تأکید دارند (۷). غیرت یک اصطلاح خاص فرهنگ است که نمی‌تواند به‌طور دقیق به انگلیسی ترجمه شود و معمولاً برای طیف وسیعی از احساساتی را که در پاسخ به تهدیدهای ناموسی برانگیخته می‌شود را توصیف می‌کند (۸). ناموس به اعضای زن یک خانواده به‌عنوان نمادی خاص اشاره می‌کند که مردان باید از آن محافظت کنند. در ایران به‌عنوان کشور دارای فرهنگ غیرت، قربانیان تجاوز جنسی و خانواده‌های آن‌ها کمتر احتمال دارد این‌گونه جرائم را به دلیل ترس از دست دادن موقعیت و حفظ آبروی خود گزارش کنند (۹). می‌توان ادعا کرد که ریشه چنین باورهایی در پنداره‌های جنسی که توسط جامعه پذیرفته شده است، دیده می‌شود.

با وجود اهمیت موضوع، ایران یکی از کشورهایی است که در خصوص پنداره‌های تجاوز جنسی هنوز مورد مطالعه قرار نگرفته است (۷). مقیاس AMMSA از ابزارهایی است که می‌تواند به روشن‌سازی پیچیدگی‌های فرهنگی در خصوص پنداره‌های مدرن پرخاشگری جنسی در جامعه ایرانی کمک کند.

بنا بر آنچه برشمرده شد معیار قابل‌اعتمادی در فارسی برای سنجش مفاهیم پیش‌گفته وجود نداشت و این پرسشنامه نیز به فارسی ترجمه نشده، کمبود ابزاری مناسب و معتبر در این حیطه در ایران قابل مشاهده است. ازاین‌رو در این پژوهش تلاش شد نسخه انگلیسی آن به فارسی ترجمه شده ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه اصلی آن در جامعه ایرانی بررسی شود. بنابراین هدف اصلی این پژوهش بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس پذیرش پنداره‌های مدرن پرخاشگری جنسی در جامعه ایرانی است.

مواد و روش‌ها

این پژوهش از لحاظ هدف، پژوهش‌های توسعه‌ای است. پژوهش حاضر به لحاظ روش در زمره پژوهش‌های کمی و زمینه‌یابی است. در این پژوهش هنجاریابی مقیاس پذیرش پنداره‌های مدرن پرخاشگری جنسی بر اساس اصول روان‌سنجی صورت می‌گیرد. شیوه گردآوری داده‌ها نیز توصیفی و از نوع پیمایشی مقطعی برای اعتباریابی است.

جامعه پژوهش کلیه افراد ایرانی بین ۲۰ تا ۵۰ سال هستند. گروه نمونه با روش نمونه‌گیری در دسترس از جامعه موردنظر پژوهش انتخاب شدند و برآورد حجم نمونه موردنیاز با الگوگیری از جدول کرجسی و مورگان انجام شد. طبق این جدول درصورتی‌که حجم افراد جامعه بیشتر از ۱۰۰،۰۰۰ نفر باشد، حجم نمونه برابر یا بیشتر از ۳۶۵ نفر انتخاب می‌شود (۵). حجم نمونه فعلی با در نظر گرفتن احتمال ریزش آزمودنی‌ها یا مخدوش بودن پرسشنامه ۴۰۰

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-10-15]

[DOI: 10.48305/22.1.28]

نفر برای زنان و ۴۰۰ نفر برای مردان تعیین شد. گروه نمونه «بازآزمایی» نیز شامل ۱۲۰ نفر از کسانی هستند که به‌صورت تصادفی از گروه نمونه‌ی هنجاریابی انتخاب شده‌اند.

در این پژوهش پرسشنامه‌ها به صورت آنلاین در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفت و در مجموع ۲۵۹۴ نفر در این پژوهش شرکت کردند. شرکت‌کنندگان از استان‌های آذربایجان شرقی، اردبیل، اصفهان، البرز، بوشهر، تهران، خراسان رضوی، خراسان جنوبی، خراسان شمالی، خوزستان، زنجان، سمنان، سیستان و بلوچستان، فارس، قزوین، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان و یزد بودند و البته تعداد ۴۲ نفر از شرکت‌کنندگان نیز خارج از ایران سکونت داشتند. در نهایت پس از در نظر گرفتن ملاک‌های ورود و خروج، ۹۳۷ نفر واجد شرایط برای ورود به آزمون‌های آماری و محاسبات پژوهش بودند. این پژوهش در چند مرحله انجام شده است؛ در ابتدا نسخه انگلیسی پرسشنامه توسط یک فرد مسلط به زبان انگلیسی و اصطلاحات روان‌شناسی، به زبان فارسی ترجمه شده و سپس نسخه ترجمه شده به فارسی، در اختیار فرد دیگری که مسلط به زبان انگلیسی و اصطلاحات روان‌شناسی باشد، به انگلیسی باز ترجمه شد و دو نسخه با یکدیگر مقایسه شدند. در مرحله‌ی بعد نسخه ترجمه شده در اختیار تعدادی از افراد قرار گرفت تا اطمینان حاصل شود که گویه‌ها برای افراد عادی قابل‌فهم هستند، ابهامی در درک آن‌ها وجود ندارد، جملات شفاف بیان‌شده‌اند و توهین‌آمیز نیستند. پس از تائید قابل‌فهم بودن گویه‌ها و دیگر موارد ذکرشده، ابزارها به پرسشنامه آنلاین تبدیل شدند تا در اختیار افراد جامعه که داوطلب شرکت در پژوهش هستند، قرار گیرد.

ملاک ورود و خروج

تابعیت ایرانی دارند، کسانی که بین ۲۰ تا ۵۰ سال دارند، حداقل سطح تحصیلاتشان سوم راهنمایی (دوره متوسطه اول) باشد، داشتن رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش از موارد ملاک ورود و ملاک‌های خروج پژوهش: ابتلا به اختلالات روان‌شناختی بر اساس خود گزارش دهی شرکت‌کننده و مخدوش بودن اطلاعات پرسشنامه بود.

ابزار پژوهش

مقیاس پذیرش پندارهای مدرن در مورد پرخاشگری جنسی (AMMSA): این مقیاس به دو زبان آلمانی و انگلیسی طراحی و اعتباریابی شد و شامل ۳۰ گویه است که توافق شرکت‌کنندگان را نسبت به پندارهای مدرن در مورد پرخاشگری جنسی بررسی می‌کند. این یک مقیاس خود گزارشی است که در آن شرکت‌کنندگان پاسخ خود را بر اساس یک مقیاس ۷ درجه‌ای از ۱ = کاملاً مخالف تا ۷ = کاملاً موافقم انتخاب می‌کنند. به‌عنوان‌مثال «هر زنی که آن اندازه بی‌احتیاط است که شب‌ها از «کوچه‌های تاریک» عبور کند، اگر مورد تجاوز قرار بگیرد تا حدی مقصر است».

ضریب پایایی بازآزمایی آن برای نسخه انگلیسی برابر با r = ۰/۶۷ و ضریب آلفای پایایی همسانی درونی کلی ۰/۹۰ است (۱۰). امتیازات ممکن بین ۳۰ تا ۲۱۰ امتیاز بود. نمرات کل برای تجزیه‌وتحلیل استفاده می‌شود که نمرات بالاتر نشان‌دهنده بالاتر بودن احتمال وجود پندارهای آسیب‌رسان در خصوص پرخاشگری جنسی در فرد است (۱۱).

فهرست جنسیت دوسوگرا (ASI)

گلیک و فیسکه (۱۹۹۶) یک نظریه جنسیت‌گرایی به‌عنوان دوسوگرایی نسبت به زنان فرمول‌بندی کرده‌اند و یک وسیله سنجش معتبر به نام مقیاس جنسیت‌گرایی دوسوگرایانه (ASI) طراحی کرده‌اند. ASI دو مقیاس دارای همبستگی مثبت از جنسیت‌گرایی فراهم می‌کند که سوگیری‌های ارزیابانه نسبت به زنان دارد. تنفر جنسیت‌گرا یا جنسیت‌گرایی خصمانه (HS) و سوگیری ذهنی مثبت (مردان جنسیت‌گرا) نسبت به زنان، جنسیت-گرایی خیرخواهانه (BS). شش بررسی از ASI روی ۲۲۵۰ پاسخگو روایی همگرا، افتراقی و پیش‌بین را تبیین نموده‌اند. نمرات کل ASI نگرش‌های دوسوگرایانه را نسبت به زنان پیش‌بینی می‌کند، مقیاس HS با نگرش‌ها و تصورات قالبی منفی در مورد زنان همبستگی دارد و مقیاس BS با نگرش‌ها و تصورات قالبی مثبت همبستگی دارد (۱۲). سروقد (۱۳)، در مطالعه خود ویژگی‌های روان‌سنجی این مقیاس را بررسی کرده است. نمونه انتخاب شده، ۴۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی منطقه یک شهر تهران بوده‌اند. نتایج مطالعه او نشان داد مقیاس دوسوگرایی نگرش نسبت به جنس مخالف از پایایی و اعتبار مطلوبی جهت انجام پژوهش‌های روان‌شناختی برخوردار است.

شاخص واکنش‌های میان فردی: دیویس (۱۹۸۰) این مقیاس خودگزارشی را با حمایت از این دیدگاه ساخت که به جای در نظر گرفتن همدلی به عنوان یک سازه تک‌بعدی، بهتر است همدلی را مجموعه‌ای از سازه‌ها قلمداد کرد. این ابزار همدلی را به عنوان گرایش‌های خصیصه‌ای در چهار زمینه می‌سنجد. این پرسشنامه شامل چهار زیر مقیاس هفت گویه‌ای و مجموعاً ۲۸ گویه است. زیرمقیاس «اتخاذ دیدگاه» کوشش‌های فرد برای اتخاذ

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-10-15]

[DOI: 10.48305/22.1.28]

دیدگاه دیگران و دیدن امور از دید آن‌ها را می‌سنجد. گویه‌های زیرمقیاس «تخیل»، گرایش به هم هویت شدن با شخصیت‌ها در فیلم‌ها، رمان‌ها، نمایشنامه‌ها و موقعیت‌های ساختگی دیگر را می‌سنجد. مقیاس «توجه همدلانه»، احساسات گرمی، دلسوزی و اهمیت دادن به دیگران را می‌سنجد. مقیاس «آشفتگی شخصی»، احساسات اضطراب و ناراحتی ناشی از مشاهده تجربه منفی فردی دیگر را می‌سنجد. ماهیت چندوجهی و ترکیب گویه‌های این چهار مقیاس را که توسط دیویس ساخته شده است، دیگران تائید کردند. همسانی درونی چهار مقیاس با روش آلفای کرونباخ از ۰/۷۱ تا ۰/۷۷ گزارش شده است (۱۴). همسانی درونی نسخه فارسی مقیاس‌های چهارگانه پرسشنامه از ۰/۵۷ تا ۰/۷۰ گزارش شده است (۱۵).

یافته‌ها

در این پژوهش تعداد ۲۵۹۴ نفر اقدام به پر کردن پرسشنامه کرده‌اند؛ اما بیش از نیمی از نفرات یعنی ۱۳۰۲ نفر پرسشنامه را در مراحل ابتدایی رها کرده و با ناقص انجام دادن آن از روند پژوهش خارج شده‌اند. از ۱۲۹۲ نفر باقیمانده که پرسشنامه را به طور کامل تکمیل کرده بودند، ۳۵۵ نفر یعنی حدود ۲۷ درصد مراجعه به روان‌پزشک داشته و دارای اختلال شناسایی شدند. این تعداد نیز از روند پژوهش حذف شده و تعداد ۹۳۷ نفر به عنوان شرکت‌کنندگان پژوهش انتخاب شدند. در جدول زیر اطلاعات مربوط به ویژگی‌های جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان و درصد فراوانی مربوط به هر کدام از این متغیرها جمع آوری شده است.

جدول ۱. جدول فراوانی و درصد فراوانی متغیرهای جمعیت‌شناختی پژوهش

متغیر		فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۴۲۸	۴۵/۷
	زن	۵۰۹	۵۴/۳
وضعیت تأهل	مجرد	۵۲۲	۵۵/۷
	متأهل	۳۷۸	۴۰/۳
	مطلقه	۳۷	۳/۹
گروه سنی	۳۰-۲۰	۴۱۰	۴۳/۸
	۴۰-۳۰	۳۳۹	۳۶/۲
	۵۰-۴۰	۱۸۸	۲۰/۱
مقطع تحصیلی	سیکل	۴	۰/۴
	دیپلم	۱۲۹	۱۳/۸
	کارشناسی	۴۰۸	۴۳/۵
	کارشناسی ارشد	۳۰۵	۳۲/۶
	دکتری	۹۱	۹/۷
شغل	دانشجو	۲۸۷	۳۰/۵
	کارمند	۲۷۷	۲۹/۴
	شغل آزاد	۲۴۵	۲۶
	خانه‌دار	۹۲	۹/۸
	بیکار	۳۸	۴
درآمد	زیر ۵ میلیون تومان	۳۱۳	۳۳/۴
	۵ تا ۱۰ میلیون تومان	۱۹۴	۲۰/۷
	۱۰ تا ۱۵ میلیون تومان	۱۸۴	۱۹/۶
	بالای ۱۵ میلیون تومان	۲۴۶	۲۶/۳
تعداد کل افراد مشارکت‌کننده			۹۳۷

در ادامه به بررسی شاخص‌های توصیفی پرسشنامه‌های پر شده پرداخته می‌شود. پرسشنامه پرخاشگری جنسی به عنوان پرسشنامه اصلی و پرسشنامه‌های دوسوگرایی جنسیتی و واکنش‌پذیری بین فردی به ترتیب به عنوان پرسشنامه‌های همگرا و واگرا مورد بررسی قرار می‌گیرند.

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-10-15]

[DOI: 10.48305/22.1.28]

جدول ۲. شاخص‌های توصیفی مقیاس‌های بررسی شده

متغیر		میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
پرخاشگری جنسی		۲/۸۳	۰/۵۵	۰/۱۲	۰/۳۵
دوسوگرایی نگرش نسبت به جنس مخالف	جنسیت گرایی خصمانه	۲۸/۴۵	۷/۶۴	-۰/۱۱	-۰/۱۶
	جنسیت گرایی هواخواهانه	۲۷/۳۷	۳/۹۷	-۰/۵۸	۱/۵
واکنش‌پذیری بین فردی	خیال‌پردازی	۱۵/۰۹	۳/۳۳	۱۱/۰۷	۰/۰۴
	همدلی	۱۳/۷۷	۳/۲۱	۱۰/۲۷	۰/۲۲
	داشتن چشم‌انداز	۱۵/۳۵	۳/۶۱	۱۳/۰۲	۰/۵۸
	پریشانی شخصی	۱۳/۳	۳/۶۹	۱۳/۶۶	۰/۳۹
	شاخص واکنش‌پذیری بین فردی	۵۷/۵۱	۹/۵۷	۹۱/۶۵	۰/۵۸

نتایج تحلیل عاملی پرسشنامه پرخاشگری جنسی در شکل ۱ ارائه شده است. بار عاملی مشاهده در تمامی موارد مقداری بزرگ‌تر از ۰/۳ دارد که نشان می‌دهد همبستگی بین متغیرهای پنهان با متغیرهای قابل مشاهده قابل قبول است. پس از اینکه همبستگی متغیرها شناسایی گردید باید آزمون معناداری صورت گیرد.

جهت بررسی معنادار بودن رابطه بین متغیرها از آماره t-value استفاده می‌شود. چون معناداری در سطح خطای ۰/۰۵ بررسی می‌شود بنابراین اگر میزان بارهای عاملی مشاهده شده با آزمون t-value از ۱/۹۶ کوچک‌تر محاسبه شود، رابطه معنادار نیست. براساس نتایج مندرج در شکل ۴-۸ شاخص‌های سنجش هر یک از مقیاس‌های مورد استفاده در سطح اطمینان ۵٪ مقدار آماره t-value بزرگ‌تر از ۱/۹۶ است که نشان می‌دهد همبستگی‌های مشاهده شده معنادار است.

به منظور بررسی ساختار عاملی پرسشنامه پذیرش پنداره‌های مدرن خشونت جنسی از تحلیل عاملی تأییدی و از نرم‌افزار AMOS ورژن ۲۴ استفاده شد. مدل تحلیل عاملی تأییدی در شکل ۱ و شاخص‌های برازش در جدول ۳ گزارش می‌گردد.

جدول ۳. شاخص‌های نیکویی برازش پرسشنامه پرخاشگری جنسی

شاخص‌های برازندگی	RMSEA	GFI	AGFI	NFI	NNFI	IFI
مقادیر قابل قبول	<۰/۰۸	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۹	۱ – ۰
مقادیر محاسبه‌شده	۰/۰۳۷	۰/۹۸	۰/۹۶	۰/۹۷	۰/۹۱	۰/۹۴

با توجه به داده‌های جدول ۳، مدل تحلیل عاملی مقیاس پرخاشگری جنسی در روابط صمیمانه به شکلی که در این پژوهش استفاده شده است، از برازش خوبی برخوردار است.

نتایج مندرج در جدول ۴ نشان می‌دهد که ضریب همبستگی پرخاشگری جنسی مخالف ۰/۸۰ است و در سطح ۰/۰۱ معنادار است. به طور کلی پایایی این مقیاس با روش آزمون بازآزمون قابل تائید است و سؤال پژوهش نیز تائید می‌شود.

جدول ٤. نتایج مربوط به همبستگی آزمون-باز آزمون پرسشنامه‌ی مقیاس پرخاشگری جنسی با فاصله ١٤ روزه (n=٦٠)

متغیر	بار اول (n=۶۰)		بار دوم (n=۶۰)		ضرایب همبستگی	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	R	P
پرخاشگری جنسی	۸۵/۴۵	۱۸/۲۵	۸۳/۰۵	۱۸/۰۳	۰/۸۰**	<۰/۰۰۱

به منظور بررسی روایی واگرای مقیاس پذیرش پنداره‌های مدرن پرخاشگری جنسی از ضریب همبستگی مؤلفه‌های این مقیاس و نمره‌ی کل آن با مقیاس شاخص واکنش‌های میان فردی و شاخص‌های ان استفاده شده است. ضرایب همبستگی این دو مقیاس در جدول ۵ ارائه شده است.

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-10-15]

[DOI: 10.48305/22.1.28]

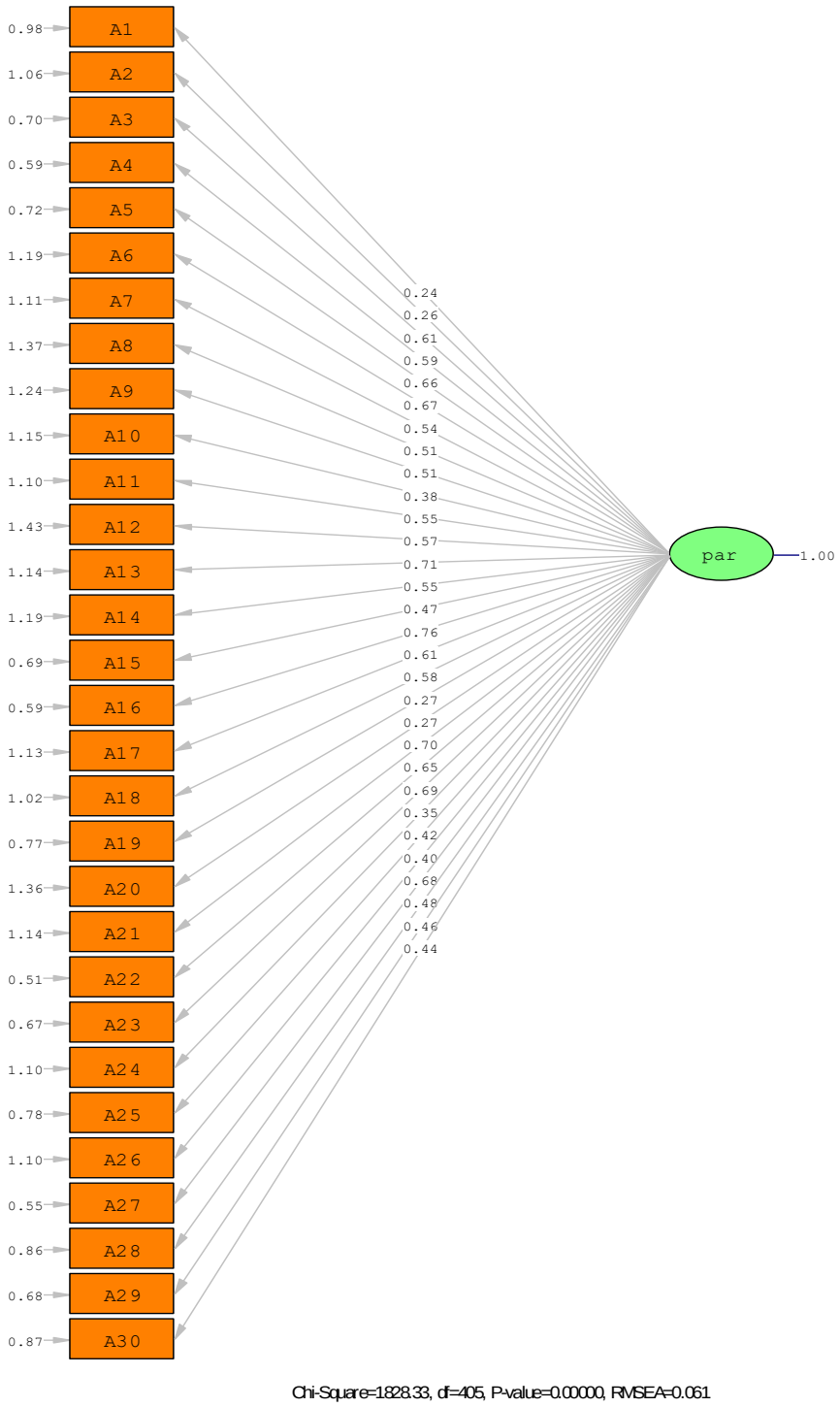

شکل ۱. ضرایب استانداردشده تحلیل عاملی پرسشنامه پرخاشگری جنسی

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-10-15]

[DOI: 10.48305/22.1.28]

جدول ۵. میزان همبستگی مجموع نمرات پرخاشگری جنسی و پرسشنامه مقیاس دوسوگرایی نگرش نسبت به جنس مخالف

	خیال‌پردازی	همدلی	داشتن چشم‌انداز	پریشانی شخصی	واکنش‌پذیری بین فردی	پرخاشگری جنسی
خیال‌پردازی	۱					
همدلی	۰/۲۵**	۱				
داشتن چشم‌انداز	۰/۳۷**	۰/۲۹**	۱			
پریشانی شخصی	۰/۳۴**	۰/۳۰**	۰/۲۷**	۱		
شاخص واکنش‌پذیری بین فردی	۰/۷۰**	۰/۶۵**	۰/۷۱**	۰/۷۱**	۱	
پرخاشگری	۰/۷۹**	-۰/۲۲**	۰/۰۳	۰/۱۲*	۰/۷۱**	۱

جدول ۵ نشان می‌دهد که بین پرسشنامه پذیرش پرخاشگری جنسی و واکنش‌پذیری بین فردی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد؛ در خصوص مؤلفه‌های پرسشنامه واکنش‌پذیری، بین پرخاشگری و خیال‌پردازی نیز رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. بین پرخاشگری و پریشانی شخصی نیز رابطه مثبت و معنی‌دار وجود دارد. بین پرخاشگری و همدلی رابطه معکوس و معنی‌داری وجود دارد

بحث و نتیجه‌گیری

بر اساس مطالعاتی که در بخش مبانی نظری انجام شد، جنسیت گرایی خصمانه به شکلی واضح منفی ادراک می‌شود و به انزجار و عدم همدلی نسبت به زنان غیرسنتی ای اشاره دارد که قدرت مردان را به چالش می‌کشند. جنسیت گرایی خیرخواهانه اما به یک دیدگاه مثبت، اما رئیس مآبانه نسبت به زنان اشاره دارد که بر اساس آن زن ضعیف پنداشته می‌شوند و همواره نیازمند مراقبت و محافظت از طرف مردان هستند.

بررسی همبستگی میان این دو زیر مقیاس با مقیاس پذیرش انگاره‌های مدرن پرخاشگری جنسی نشان می‌دهد جنسیت گرایی خصمانه همبستگی بسیار بالایی با مقیاس پذیرش انگاره‌های پرخاشگری جنسی دارد. به این ترتیب که کسانی که بیشتر به نقش‌های سنتی زنان باور دارند و با نگاه سرزنش آمیزتری به زنان می‌نگرند و در هنگام ارتکاب پرخاشگری یا خشونت جنسی بیشتر زنان را مقصر ماجرا می‌پندارند. در حالی که افراد با نگرش جنسیت گرایی هواخواهانه بالا به علت همدلی بیشتر با زنان و نگاه دلسوزانه‌تر زنان را مقصر مواجه شدن با پرخاشگری جنسی نمی‌دانند و طرفداری بیشتری از زنان در موقعیت‌هایی که آسیب‌دیده‌اند دارند.

برای بررسی ساختار عاملی پرسشنامه، از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد که با توجه به داده‌هایی که در جدول ۴ به دست آمده، مشخص شد که مدل تحلیل عاملی مقیاس پذیرش پنداره‌های مدرن پرخاشگری جنسی ، از برازش خوبی برخوردار است در نتیجه ساختار عاملی این مقیاس در جامعه ایرانی تائید می‌شود. دو نوع شاخص برای آزمون برازش وجود دارد که یکی شاخص‌های بد بودن و دیگر شاخص خوب بودن است که برای تصمیم‌گیری درباره برازش مدل باید هر دو را همزمان مورد بررسی قرار داد. اگر شاخص‌های زیرمجموعه شاخص‌های خوب بودن نزدیک به یک باشند، مدل از برازش بهتری برخوردار است. در این پژوهش شاخص‌های برازندگی هنجار شده، شاخص برازش افزایشی و شاخص برازش تطبیقی که در دسته شاخص‌های خوب بودن قرار می‌گیرند، هر سه ۰/۹ و نزدیک به یک به دست آمدند.

از طرف دیگر شاخص‌های بد بودن مانند نسبت χ^2 به درجه آزادی و ریشه میانگین توان دوم خطای تقریب هر چه نزدیک به صفر باشند مدل دارای برازش بهتری است. در این پژوهش RMSEA برابر ۰/۰۳ به دست آمد که مقدار قابل قبولی است. در نهایت می‌توان گفت چون مدل تحلیل عاملی تأییدی از برازش خوبی برخوردار است.

ضرایب همبستگی مؤلفه‌های مقیاس پذیرش پنداره‌های مدرن پرخاشگری جنسی در اجرای اصلی با اجرای بازآزمایی محاسبه گردید. ضریب همبستگی این مقیاس ۰/۸۰ است و در سطح ۰/۰۱ معنادار است. حال با توجه به ضرایب همبستگی به دست آمده بین نمرات آزمودنی‌ها در اجرای اول و دوم این ضرایب کل مقیاس بالا و قابل قبول است. این بدین معناست که به طور کلی پایایی این مقیاس با روش آزمون–بازآزمون قابل تائید است.

میانگین نمرات به دست آمده از مقیاس پذیرش پنداره‌های مدرن پرخاشگری جنسی در کشور ما به نسبت پایین است. البته این مسئله می‌تواند به این دلیل باشد که افراد در دسترس برای این شرکت در این پژوهش انتخاب شده‌اند و افرادی که مایل به

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-10-15]

[DOI: 10.48305/22.1.28]

شرکت در این زمینه موضوعی بوده‌اند آگاهی نسبی نسبت به موضوع پرخاشگری جنسی و مصادیق ان داشته‌اند.

در نتیجه‌ی همبستگی که در سنجش روایی همگرای مقیاس پذیرش پندارهای مدرن پرخاشگری جنسی با جنسیت گرایی دوسوگرا به دست آمد می‌توان گفت که جنسیت گرایی در هر دو زمینه خصمانه و خیرخواهانه با پذیرش پرخاشگری جنسی مرتبط است.

در خصوص همبستگی واگرا می‌توان گفت به طور کلی افرادی که پندارهای مربوط به پرخاشگری جنسی را تائید می‌کنند، کمتر با دیگران همدردی می‌کنند. پیش از این مقیاس هنجار شده‌ای در زبان فارسی که بتواند ابعاد مختلف پذیرش پندارهای مربوط به پرخاشگری جنسی وجود نداشت؛

پژوهش حاضر سعی در رفع این محدودیت داشت تا معیار معتبری برای سنجش این رفتار نگران‌کننده در دسترس پژوهشگران و متخصصان این حوزه قرار گیرد. با توجه به اینکه در این پژوهش از نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد، امکان بررسی پذیرش پندارهای خشونت جنسی در فرهنگ‌ها و خرده فرهنگ‌های مختلف ممکن نشد. به دلیل جلوگیری از پراکندگی زیاد داده‌ها این پژوهش در گروه سنی ۲۰ تا ۵۰ سال انجام شد. با توجه به تفاوت‌های نگرشی بین نسلی شاید استفاده از بازه سنی گسترده‌تر به بررسی دقیق‌تر این پندارها کمک بیشتری می‌کرد که در این پژوهش میسر نشد. به دلیل ارسال پرسشنامه به صورت انلاین امکان گفتگو پیرامون سوالات پرسشنامه و نظرات و انتقادات شرکت کنندگان در حین پر کردن پرسشنامه فراهم نبوده و امکان تعامل موثرتر در خصوص موضوع از دست رفت. اگرچه با دراختیار قراردان ایمیل پژوهشگر زمینه برای ارسال پرسش باز بوده است.

همان‌طور که در فصل یک اشاره شد، پذیرش کلیشه‌های جنسیتی و جنست گرایی تحت تأثیر فرهنگ قرار دارد لذا پیشنهاد می‌شود به بررسی این پنداره ها در خرده فرهنگ‌های مختلف در کشورمان و همچنین در گروه‌های مختلف سنی با بازه گسترده‌تری پرداخته شود. از طرفی با توجه به اینکه بسیاری از رفتارهای اجتماعی تحت تاثیر قوانین و هنجارهای حاکم بر اجتماع از کشوری به کشور دیگر متفاوت است پیشنهاد می‌شود تا به این مسئله که آیا تجربه ایرانیان ساکن ایران و خارج از ایران یکسان است یا خیر پرداخته شود. مشاوران و روان‌شناسان حیطه زوج می‌توانند برای بررسی بیش‌تر این رفتار در بستر رابطه علاوه بر مصاحبه بالینی که به عمل می‌آورند این مقیاس را نیز جهت تعیین نوع و شدت پذیرش پنداره‌های پرخاشگری جنسی و باورمندی به کلیشه‌های جنسیتی وی مورد استفاده قرار دهند و با بررسی دقیق یکی از زمینه‌های به وجود آمدن مشکلات زناشویی درصدد درمان مسائل زوجی برآیند

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافعی بین نویسندگان این مقاله وجود ندارد.

حمایت مالی

این پژوه بدون حمایت مالی هیچ نهاد خاصی انجام شده است.

ملاحظات اخلاقی

مطالعه حاضر با رعایت اصول اخلاقی پژوهش مبنی بر رضایت آگاهانه آزمودنی ها و رازداری اطلاعات افراد صورت گرفته است. این پژوهش با شناسه ir.acer.usc.rec.1402.002 در سامانه ملی اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی ثبت شده است.

تقدیر و تشکر

نویسندگان از آزمودنی‌های گرامی که در این پژوهش شرکت کردند و نیز از زحمات تمام کسانی که در به ثمر رسیدن این پژوهش کمک نمودند، تشکر و سپاس‌گزاری می‌کنند.

References

1. Holtmann GJ, Ford AC, Talley NJ. Pathophysiology of irritable bowel syndrome. Lancet Gastroenterol Hepatol. 2016;1(2):133-46.
2. Frändemark Å, Törnblom H, Jakobsson S, Simrén M. Work Productivity and Activity Impairment in Irritable Bowel Syndrome (IBS): A Multifaceted Problem. Am J Gastroenterol. 2018;113(10):1540-9.

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-10-15]

[DOI: 10.48305/22.1.28]

3. Lacy BE, Patel NK. Rome criteria and a diagnostic approach to irritable bowel syndrome. J Clin Med. 2017;6(11): 99-115.
4. Patel N, Shackelford K. Irritable Bowel Syndrome. StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2022 [cited 2022 Dec 10]. Available from: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK534810/.
5. Pashing S, Khosh Lahjeh Sedgh A. A Comparison of effectiveness of acceptance commitment therapy and metacognitive therapy on reducing symptoms, psychological capital and quality of life of patients suffering from irritable bowel syndrome. Med Sci. 2019;29(2):181-90.
6. Lembo A, Pimentel M, Rao SS, Schoenfeld P, Cash B, Weinstock LB, et al. Repeat treatment with rifaximin is safe and effective in patients with diarrhea-predominant irritable bowel syndrome. Gastroenterology. 2016;151(6):1113-21.
7. Holmes HJ, Thakur ER, Carty JN, Ziadni MS, Doherty HK, Lockhart NA, et al. Ambivalence over emotional expression and perceived social constraints as moderators of relaxation training and emotional awareness and expression training for irritable bowel syndrome. Gen Hosp Psychiatry. 2018;53:38-43.
8. Preece DA, Mehta A, Petrova K, Sikka P, Bjureberg J, Becerra R, et al. Alexithymia and emotion regulation. J Affect Disord. 2023;32(4):232-8.
9. Habibi Asgarabad M, Salehi Yegaei P, Jafari F, Azami-Aghdash S, Lumley MA. The relationship of alexithymia to pain and other symptoms in fibromyalgia: A systematic review and meta-analysis. Eur J Pain. 2023;27(3):321-37.
10. Martino G, Caputo A, Schwarz P, Bellone F, Fries W, Quattropani MC, et al. Alexithymia and Inflammatory Bowel Disease: A Systematic Review. Front Psychol. 2020;11:1763.
11. Saeed F, Salehi M, Alavi K, Ajdarkosh H, Kashaninasab F, Nasr Esfahani F. Defense Mechanisms in Patients with Irritable Bowel Syndrome and Their Relationship with Symptom Severity and Quality of Life. Middle East J Dig Dis. 2019;11(3):158-65.
12. Badaye A, Vaziri SH, Lotfi Kashani F. Developing a psychosomatic symptoms model based on emotional regulation, defense mechanisms, and attachment styles mediated by distress level in psychosomatic patients. Hormozgan Med J. 2021;25(3):98-103.
13. Dehghan Manshadi Z, Neshat Doost HT, Talebi H. Coping strategies among Iranian children with experience of Sarpol-e-Zahab earthquake: factor structure of children's Coping Strategies Checklist-revision1 (CCSC-R1). BMC Psychol. 2020;8(1):92.
14. Perry JC, Presniak MD, Olson TR. Defense mechanisms in schizotypal, borderline, antisocial, and narcissistic personality disorders. Psychiatry. 2013;76(1):32-52.
15. Heshmati R, Lo C, Khooy MP, Naseri E. Pathway linking Emotional Suppression to Depression and Anxiety in Cancer Patients undergoing Chemotherapy: The Mediating Role of Ego-strength. Curr Aging Sci. 2022;6(1):105.
16. Messina I, Scottà F, Marchi A, Benelli E, Grecucci A, Sambin M. Case Report: Individualization of Intensive Transactional Analysis Psychotherapy on the Basis of Ego Strength. Front Psychol. 2021;12:1-12.
17. Abbass A, Kisely S, Kroenke K. Short-Term Psychodynamic Psychotherapy for somatic Disorders. Psychother Psychosom. 2009;78:265-74.
18. Russell L, Abbass A, Allder S. A review of the treatment of functional neurological disorder with intensive short-term dynamic psychotherapy. Epilepsy Behav. 2022;130.

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-10-15]

[DOI: 10.48305/22.1.28]

19. Farzdi H, Heidarei A, Moradimanesh F, Naderi F. The Effectiveness of Short-Term Dynamic Psychotherapy on Symptoms Severity and Disease Perception among Patients with Irritable Bowel Syndrome: A Pilot study. Community Health. 2021;8(2):221-31. [Persian].
20. Bagby R, Parker JD, Taylor GJ. The twenty-item Toronto Alexithymia scale: I. Item selection and cross-validation of the factor structure. J Psychosom Res. 1994;38(1):23-32.
21. Besharat MA. Reliability and factorial validity of a Farsi version of the 20-item Toronto Alexithymia Scale with a sample of Iranian students. Psychol Rep. 2007;101(1):209-20. [Persian]
22. Andrews G, Singh M, Bond M. The defense style questionnaire. J Nerv Ment Dis. 1993;181(4):246-56.
23. Heidarinasab L, Shaeiri M. Factorial Structure of the Defense Style Questionnaire (DSQ-40). J Mod Psychol Res. 2011;6(21):77-97. [Persian].
24. Markstrom CA, Sabino VM, Turner BJ, Berman RC. The psychosocial inventory of ego strengths: Development and validation of a new Eriksonian measure. J Youth Adolesc. 1997;26(6):705-32.
25. Davanloo H. Management of tactical defenses in intensive short-term dynamic psychotherapy, Part I: Overview, tactical defenses of cover words and indirect speech. Int J Intensive Short Term Dyn Psychother. 1996;11(3):129-52.

© 2022 The Author(s). Published by Isfahan University of Medical Sciences. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (http://creativecommons.org/licenses/by/4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited

[Downloaded from rbs.mui.ac.ir on 2026-10-15]

[DOI: 10.48305/22.1.28]